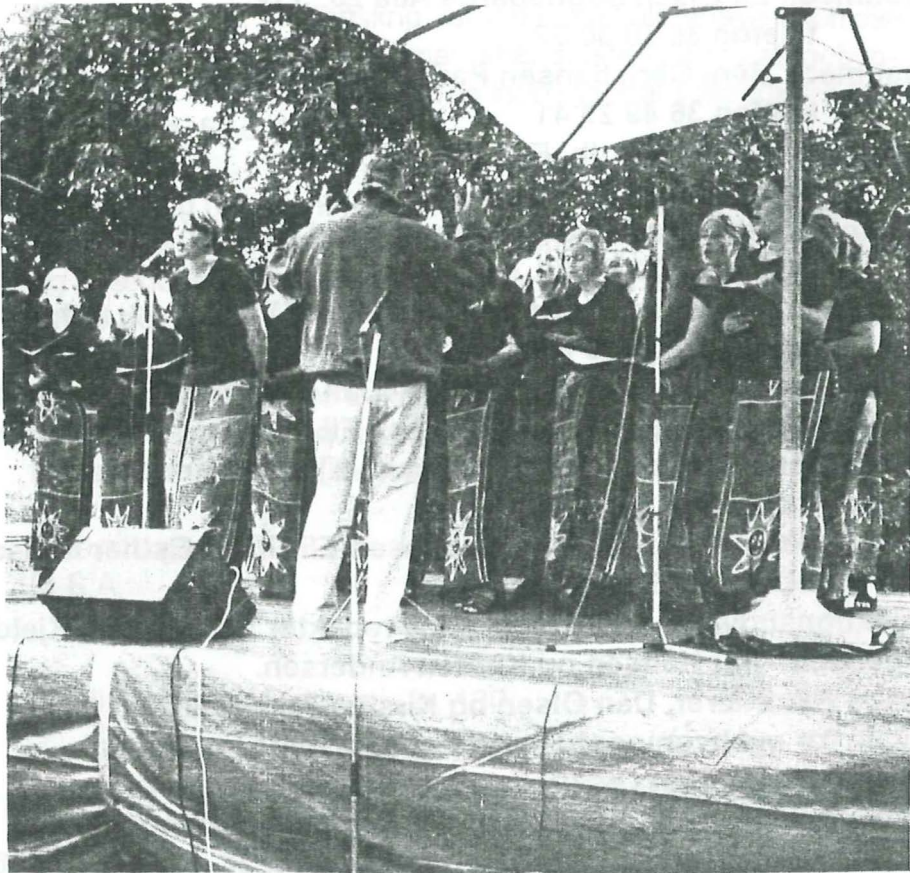

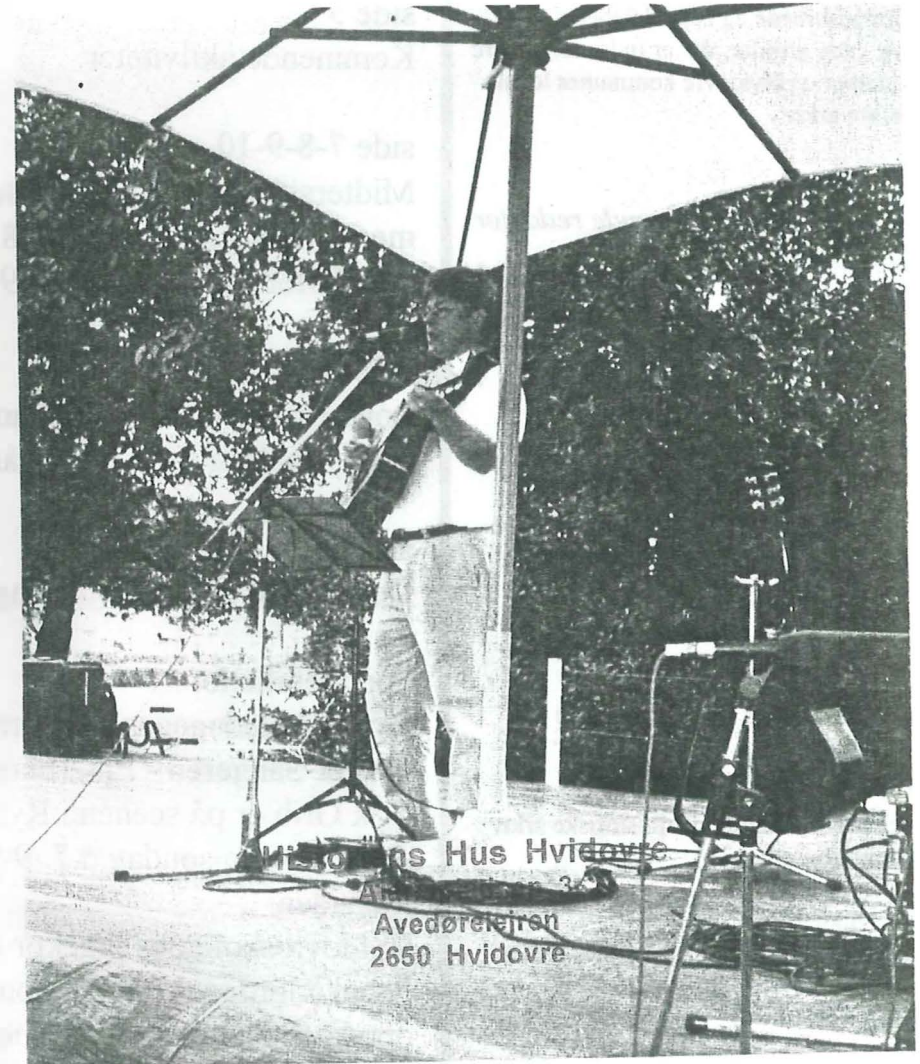
Reserveret Post Danmark.

46.4

HVIDOVRE

Lokalhistoriske Selskab

15. ÅRGANG NR. 4. OKTOBER 1997.

Udgiver:

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

Rytterskolen

Hvidovre Kirkeplads 1

2650 Hvidovre.

kontingent: kr. 80 pr. år. Pensionister kr. 50.

Telefon: 36 47 34 44

Der vil være enkelte artikler, der relaterer til vort forsidebillede og bagsidebillede.

Der vil være artikler, der er indsendt af vore medlemmer og Hvidovre kommunes lokalhistoriske arkiv.

Redaktion:

Dan Olsen ansvarshavende redaktør

Per E. Hansen.

Kjeld Jørgensen.

Kirsten Andersen

Historiens Hus Hvidovre

Alarmpladsen 3

Avedøre Ejren

2650 Hvidovre

Eftertryk tilladt mod tydelig kildeangivelse.

Artikler og oplysninger af lokalhistorisk art modtages gerne til eventuel optagelse i bladet.

Post skal sendes til vor adresse på Rytterskolen.

Hvidovre Kommunes lokalhistoriske arkiv

Medborgerhuset

Hvidovrevej 280

2650 Hvidovre.

Åbningstid: Tirsdag - onsdag kl. 13 - 16

Torsdag kl. 16-19 TLF: 36 39 21 80.

ISSN nr. 0902-3046

Indhold

side 3.

Siden sidst

side 5.

Kommende aktiviteter

side 7-8-9-10.

Midtersiderne er **tag ud sider**

med indkaldelse til vores 18'

generalforsamling d. 17/19-97

side 11.

Lone Holden skriver om gamle

dage - matr.nr. 15 = Kirkegård.

side 13.

Der er held med efterlysninger.

Forsidebilledet .

Rytterskoledagens store trækplaster Sangeren - Entertaineren Erik Grib er på scenen i Rytterskolens have søndag d. 7 /9-97.

Bagsiden.

Hvidovreskolernes pigekor er på Scenen lørdag d. 6/9-97. som optakt til Rytterskoledagene.

Siden sidst.

Lørdag d. 6. og søndag d. 7. september, afholdt Hvidovre Lokalhistoriske Selskab - Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv og foreningen NORDEN Hvidovreafdeling i tæt samarbejde med Hvidovre kirkes menighedsråd og Hvidovre kulturråd, Rytterskoledage.

Dette store arrangement var begunstiget med velnok årets 2 sidste sommerdage med sol - lys og luft og et fint varieret program, der blev afviklet stort set til de fastsatte tidspunkter.

Starten gik lørdag kl. 11 med Hvidovre kirkes loppemarked der blev afholdt til støtte for Livaki sogn i Letland, der er venskabsogn med Hvidovre kirke. kl. 13 var der åbningstale af formanden for Hvidovre kulturråd Milton Graff Pedersen - Inge Søndergaard læste programmet på vers - Nordlysets sanggruppe underholdt med nordiske sange - Inge Søndergaard fremførte meget smukt en nordisk monolog, skrevet til denne dag. Teatergruppen REFLEXUS uropførte et nordisk syngespil - handlingen var med et amerikansk ægtepar der som turister var på rundrejse i norden, et meget smukt og veludført underholdningsstykke.

Kl. 14,30 tale af formanden for kultur og fritidsudvalget - viceborgmester Arne Bech om nordisk samarbejdes nødvendighed. Dagen sluttede med Hvidovreskolernes pigekor der meget smukt underholdt med repertoire fra en afholdt turné.

Søndag kl. 12 startede vi med nordisk gudstjeneste i vor gamle kirke. Provst Claus Bjerregaard og Pastor Bente Simonsen holdt en fin gudstjeneste præget af nordiske indslag, hvor Bente Simonsen på klingende norsk prædikede .

kl. 13 talte NORDEN's generalsekretær Peter Jon Larsen om nødvendigheden at fastholde det nordiske, så vi af den vej kan vise EU, hvordan det bør gøres med europæisk samarbejde. og de er meget lydhøre og finder nordiske modeller frem. Herefter var der underholdning af Nordlysets musikgruppe, der smukt og velafbalanceret sang og spillede nordiske sange. Dagen sluttede med sang af Erik Grib - se omtale side 4.

Erik Grib.

Mindst 350 mennesker var der i den gamle Rytterskoles have, da Erik Grib åbnede med "Velkommen i den grønne lund".

Det var et utroligt festligt klimaks denne glade visesanger præsterede en herlig sensommer søndag. En optræden der både rummede humor, bid, og endda direkte gribende stunder.

Et begejstret publikum oplevede det som et slags come back fra fortiden og et gensyn med nutiden, for Erik Grib var ikke bange for at gå i clinch med vor store komponist Carl Nielsen. En del af disse melodier oplever vi nu på den nye CD, som Erik Grib har udgivet og medtaget til denne lejlighed, hvor man kunne købe den med sangerens dedikation.

En stor tak skal lyde til Hvidovre kulturråd, som havde sposeret et virkeligt scoop med denne dygtige sanger.

Bestyrelsen for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab benytter hermed lejligheden til at sige tak til alle, der på den ene eller den anden måde har medvirket til at gøre Rytterskoledagene så gode og festlige. Det er mange, vi er tak skyldige, men som man siger "ingen nævnt - ingen glemt".

Karl Erik Frandsen.

Mandag d. 15 september havde vi foredrag på Bibliotekscaféen, hvor docent dr.phil Karl Erik Frandsen holdt et meget interessant foredrag om svenskekrigene 1658-60 og deres betydning for civilbefolkningen.

Karl Erik løftede sløret for, hvordan det kunne gå så galt for en erobringslysten konge, der omgiver sig med dårlige rådgivere og ikke ville lytte til gode råd fra udenrigspolitikere. Det var lidt synd, at kun ca. 40 deltagere benyttede sig af dette fremragende tilbud. Stor tak til Karl Erik Frandsen.

Kommende Aktiviteter.

Mandag d. 13. oktober kommer arkitekt Niels Thougard og fortæller om Vestvolden - denne forsvarslinie for Hovedstaden, der heldigvis aldrig kom i brug som forsvar i en krig.

Nu er den "næsten" blevet til et grønt kreativt område der ved hjælp af fredning, nu er overgivet til publikums beskyttelse.

Niels Thougard har medvirket ved fredningssagen og er derfor meget kompetent til at fortælle om det. Tilmelding er nødvendig på vor telefonsvarer **36 47 34 44**.

Fredag den 24. oktober kl.14 i Rytterskolen er der **åbnings-reception** på Hvidovre Lokalhistoriske arkiv's udstilling om topografiske malerier fra Hvidovre. Udstillingen bliver meget omfattende med næsten 100 malerier.

Lørdag den 25. oktober **kl. 13 fra Hvidovre Torv** kører vi med en gammel HT bus en **gratis** tur til HT museet på Islevdalvej - hvor vi bliver vist rundt og ser på de gamle busser og sporvogne, der er samlet her i en imponerende udstilling. Har du ikke været der før, er der lejlighed til at opleve det nu.

Vi bliver hentet på Hvidovre Torv kl. 13 i en af de gamle busser så her får vi en nostalgisk oplevelse med gamle omstigningsbilletter, der er klippet kl.13. Vi er hjemme igen kl. ca.17. Billetter kan afhentes i Rytterskolen hver mandag og tirsdag fra kl.14-16, men der er **kun 40** billetter så kom i god tid.

Mandag d. 17. november afholder vi vor årlige generalforsamling i Bibliotekscaféen Hvidovrevej 280 kl.19,30. Efter generalforsamlingen bliver der vist en videofilm om vor udflugt til Højsager mølle og Karen Blixen museet. Der er også lodtrækning om sponsorpræmier til de medlemmer der i årets løb har skaffet et nyt medlem. **Indkaldelsen** til generalforsamlingen kan ses på midtersidernes "**tag ud sider**".

Danalund Ungdomshus stillede op med det store lydanlæg

Teatergruppen REFLEXUS på scenen

Så mange var der i Rytterskolens have. 6

Indkaldelse til:
Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab's
Generalforsamling
Mandag d. 17. november
klokken 19³⁰
i Bibliotekscaféen
Medborgerhuset
Hvidovrevej 280.

Tag ud sider.

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

Indkaldelse til: GENERALFORSAMLING

Mandag den 17 November kl.19³⁰ i Bibliotekscaféen.
Hvidovre Lokalhistoriske Selskab afholder sin 18
ordinære generalforsamling med dagsorden ifølge
vedtægterne.:

1. valg af dirigent.
2. formandens beretning.
- 2a. arkivets beretning.
3. fremlæggelse af det reviderede regnskab.
4. fastlæggelse af kontingent.
5. behandling af indkomne forslag.
6. valg af bestyrelsesmedlemmer/suppleanter.

Der skal vælges 3 bestyrelsesmedlemmer og en
suppleant, der vælges for 2 år.

På Valg er: Dan Olsen, Eigil Jørgensen, og Esther
Hansen - samt 1 suppleant, Erling Groth

7. valg af revisor/revisorsuppleant.

Revisor og suppleant vælges for 1 år.

På valg er: Jens-Christian Nielsen og Inge Larsen

8. eventuelt.

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, heraf 2 valgt
blandt kommunens udvalg for kultur og fritid
Bestyrelsen konstituerer sig selv.

Efter generalforsamlingen er der lodtrækning om
diverse sponsorpræmier blandt de medlemmer, der i
årets løb har skaffet et nyt medlem.

Herefter vil der blive vist en film om årets ud-
flugt til Højsager Mølle og Karen Blixen museet.
Konkurrencen blandt medlemmerne om at skaffe et nyt
medlem løber videre til næste års generalforsam-
ling, på samme betingelser.

med venlig hilsen
Bestyrelsen.

Bestyrelsen.

Formand Dan Olsen Spurvehøjvej 17.stv

tlf: 36 78 86 42

Næstfmd. Kjeld Jørgensen Kløverprisvej 48.

tlf: 36 75 20 91

Kasserer Eigil Jørgensen Hvidovrevej 98 C.

tlf: 36 47 00 58

Best.medl. Per E.Hansen Grenhusene 26.

tlf: 36 49 24 70

Best.medl. Eli Olsen Sognegårds Allé 23.3.tv

tlf: 36 78 30 32

Best.medl. Bent Christiansen Paris Boulevard 20

tlf: 36 49 29 41

Best.medl. Esther Hansen Høvedstensvej 22.2.tv.

tlf: 36 78 06 61

1.suppl. Erling Groth Ege Allé 41

tlf: 36 77 25 11

2.suppl. Kirsten Andersen Korshøjvej 6

tlf: 36 78 60 60

3.suppl. Dora Orneborg Toft Sørensens Vænge 11.

tlf: 36 75 70 83

Revisor Jens-Chr.Nielsen Kløverprisvej 26

tlf: 36 75 13 86

Revisorsuppleant Inge Larsen Berners Vænge 7.2

tlf: 36 78 47 36

Sekretariatsudvalg: Bent Christiansen, Eli Olsen,
Esther Hansen.

Redaktion: Kjeld Jørgensen, Per E.Hansen

Redaktør: Dan Olsen

Skaf et nyt medlem og vind en præmie.

I lighed med tidligere år håber vi at vore medlemmer vil hjælpe os med at skaffe nye medlemmer til selskabet.

Hvorfor ikke fortælle et familiemedlem eller gode venner om lokalhistorisk selskabs mange arrangementer - måske får de lyst til at deltage! Hvis du kender en, der gerne vil være medlem - ring til et af vore bestyrelsesmedlemmer (tlf.nr. i bladet) eller få et girokort f.eks. ved en foredragsaften.

Udfyld kortet med det nye medlems adresse, post det - eller aflever det til et bestyrelsesmedlem. Husk også at påføre dit eget navn, så vi kan se hvem der skal deltage i lodtrækningen om præmier - udsat af vore flinke sponsorer.

Nye medlemmers kontingent vil dække hele 1998 - helt frem til februar 1999.

Kontingentet er kr. 80,- pr. år - dog kun kr. 50,- for pensionister.

Ud over at kunne deltage i alle vore arrangementer, får alle medlemmer mindst 4 gange årligt tilsendt vort medlemsblad. Her vil være artikler og billeder af lokalhistorisk art, samt naturligvis meddelelser om vore arrangementer m.v.

PS Hvis enkelte af vore medlemmer evt. ikke modtager vort blad, venligst underret undertegnede så vil problemet blive løst hurtigst muligt.

M.v.h. Eigil Jørgensen Kassierer.
telefon 36 47 00 58.

Kirkegaard.

af Lone Holden

Den 11.5.1767 udstedte kongen skøde på gården, Kirkegård, matr.nr.15 i Hvidovre til Morten Pedersen.

Morten Pedersen, søn af gårdmand Peer Mortensen, Hvidovre, var gift med Johanne Christensdatter, datter af fogeden Christen Jensen, Valby. Johanne Christensdatter havde tidligere været gift med Peer Larsen, med hvem hun havde fået seks børn (Karen (1753), Anna (1753) Karen (1754) Christen (1756), Malene (1759) og Giertrud (1761). I 1763 hvor Morten Pedersen havde viet Johanne, blev han stedfar til disse børn.

Indtil 1786 boede foruden Johanne og Morten Pedersens familie, Giertrud Pedersdatter, Mortens søster med familie på Kirkegård. Ved folketællingen i 1787 var Giertrud gift med Jens Ibsen, og de havde tre små børn i alderen 2-5 år.

"Vi som forhen vare forenede om at have den Gaard som vi nu begge Beboer til Fælledes Brug og Bedrivt, skulde dele samme, saaledes at enhver fik det halve af Gaardens Bygninger Besætninger, Avls Redskaber, Sæd og Forring samt Jordsmon i Marken, og enhver at påtage sig det halve Gaardens Hartkorn, som er = 10 Tdr. 5 Skp. 2 Fdk. Der saaledes blive til hver af os 5 Tdr. 2 Skp. og 3 Fdk. Saa da vi nu efter saadan vedtægt og forening allerede have delt Indboe, Kreaturer, Vogne, Plove med øvrige Avls Redskaber imellem os, saavel som Bygningerne og Jorden i Marken er allene nogle poster tilbage, hvorom vi i Dag har forenet os." (Fra kontrakt læst på Københavns Rytterdistrikts Birketing og Protokolleret de. 27.2.1786 mellem Morten Pedersen og Jens Ibsen).

Morten Pedersen beholdt den vestlige del af gården, som Peder Larsen, en dattersøn, fik skøde på i 1811. Peder Larsen havde gården indtil 1847, hvor svigersønnen Peder Madsen, gift med Malene Pedersdatter, overtog gården.

I 1853 mens Peder Madsen havde Kirkegård hærgede koleraen Danmark. I juni måned blev en tømrer fra orlogsværftet indlagt på søetatens hospital med kolera. Tømreren kom sig, men smittede andre patienter, og den epidemi, som havde hærget i andre europæiske lande, men som Danmark havde været forskånet for, var hermed løst.

I København døde 4743 af de i alt 7219 registrerede kolera-patienter. Værst ramt var Amalienborg kvarteret, Nyboder, Adel og Borgergade samt Christianshavn. Det var et stort antal, når man tænker på, at der boede ca. 130.000 indbyggere i hovedstaden.

Befolkningen i Københavns nærmeste omegn rantes også hårdt af kolera epidemien. I Hvidovre sogn døde i perioden 27.7 - 25.9 1853 18 mænd og 24 kvinder fra Valby samt en person fra Hvidovre af koleraen.

Lægevidenskaben kendte endnu ikke smitekilden - bakterier men gik fra gammel tid ud fra, at dårlig luft frembragte sygdommen. Når sygdommen først var brudt ud, var der ikke ret meget at stille op. De syge mistede vand især ved tynd afføring, vævene tørrede ud, og døden indtraf ofte under svære smerter.

For at isolere de syge oprettedes lazaretter, da man derved bedre kunne hindre, sygdommen bredte sig til familier og pårørende.

I Hvidovre vedtog sogneforstanderskabet, at der skulle oprettes et lazaret i nærheden af Vigerslev, og at der skulle oprettes et skur til henlæggelse af lig i nærheden af Peder Madsens gård, og at en del af Peder Madsens mark skulle anvendes som begravnings-plads for koleraens ofre. Beslutningen vakte naturligvis modstand, især i Vigerslev, hvor beboerne følte sig truet af smittefaren.

Peder Madsen beholdt Kirkegård indtil sin død i 1884, hvorefter hans hustru, Malene Pedersdatter, førte gården videre alene, indtil hun i 1891 giftede sig med Christen Mortensen, som havde gården frem til 1904.

Der er held med efterlysninger.

I nummer 2 - 1997 efterlyste vi et billede af den gamle telefoncentral på Hvidovrevej - det vil sige at huset var bygget og brugt til telefoncentral, den gang den hed Mellemdigsvej.

KTAS som det hed dengang solgte ejendommen til Bikuben, der i mange år havde en afdeling her.

I 1995 lukkede Bikuben denne afdeling og kommunen købte ejendommen til at indrette som ungdomshus, og det fungerer som sådan i dag.

Et stykke af grunden er blevet bebygget med et hus der er i samme stil som den gamle telefoncentral, den fungerer i dag som Hvidovre dyreklinik.

Før telefoncentralen flyttede til Mellemdigsvej lå den i et stråtækt hus i Hvidovregade.

Central Hvidovre, Mellemdigsvej.
Opløst 1924.

52 HISTORIER FRA HVIDOVRE

Poul Sverrild og Hans Chr. Thomsen har begået en ny bog, der i 52 letlæselige historier beskriver Hvidovres historie helt fra oldtiden og frem til i dag.

Hvidovre har jo i århundreder været en landsby, først i dette sekel begyndte københavnere i stort tal at flytte til omegnskommunerne, bl. a. til Hvidovre.

Mellem 1. og 2. verdenskrig var det mest kolonihave-, sommerhus- og parcelhusbyggeri, men efter sidste krig tog etagebyggeriet fart, således at Hvidovres indbyggertal voksede fra 559 i 1901 til ca. 50.000 i dag.

Alt dette og meget mere er skildret i de 52 historier, der indimellem er krydrede med pudsige episoder. En vedkommende og spændende bog, tilegnet alle, der interesserer sig for den by de bor i.

Bogen kan købes hos Lokalhistorisk Selskab i Rytterskolen og på Lokalhistorisk Arkiv i Medborgerhuset, ligesom den naturligvis kan lånes på biblioteket.

Litteraturgruppen.
M.S.A.

52 Historier fra Hvidovre: - kr. 130.

Marie Slej Andersen fra NORDLYSEY anmelder her Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv's bog "52 Historier fra Hvidovre".

Bestyrelsen.

Formand. Dan Olsen Spurvehøjvej 17 stv.
telefon 36 78 86 42 og 40 83 32 23

Næstfmd. Kjeld Jørgensen Kløverprisvej 48.
telefon 36 75 20 91

Kasserer. Eigil Jørgensen Hvidovrevej 98 C.
telefon 36 47 00 58

Best.medl. Per E. Hansen Grenhusene 26
telefon 36 49 24 70

Best.medl. Esther Hansen Høvedstensvej 22. 2'tv
telefon 36 78 06 61

Best.medl. Eli Olsen Sognegårds Allé 23. 3'tv
telefon 36 78 30 32

Best.medl. Bent Christiansen Paris Boulevard 20
telefon 36 49 29 41

1'suppleant Erling Groth Ege Allé 41
telefon 36 77 25 11

2'suppleant Kirsten Andersen Korshøjvej 6
telefon 36 78 60 60

3'suppleant Dora Orneborg Toft Sørensens Vænge 11. 1'th.
telefon 36 75 70 83

Forretningsudvalg. Eigil Jørgensen - Dan Olsen og Kjeld Jørgensen
Sekretariatudvalg. Bent Christiansen - Eli Olsen og Esther Hansen
Lokalhistorisk udvalg. Per E. Hansen - Kjeld Jørgensen og Kirsten Andersen.

Arrangement udvalg. Bent Christiansen-Eli Olsen-Esther Hansen
Dora Orneborg og Erling Groth.

Redaktionsudvalg. Ansvarshavende redaktør Dan Olsen - Kjeld Jørgensen - Per Hansen og Kirsten Andersen.

Presse sekretærer. Dan Olsen og Kirsten Andersen.

Udvalg for evt.bygningsbevarelse og lignende kommunal politiske sager. Dan Olsen- Erling Groth og Kirsten Andersen
Formand for ovenstående udvalg er det førstnævnte medlem.

Revisor. Jens-Christian Nielsen Kløverprisvej 26. tlf.36 75 13 86

Revisorsuppleant. Inge Larsen Bernersvænge 7. 2'
telefon 36 78 47 36